Aan de raad van de gemeente Molenlanden
T.a.v. Mevrouw M.A.J. Teunissen, griffier
Postbus 5
2970 AA Bleskensgraaf

uw brief van: -	uw kenmerk:	datum: 17 december 2020
ons kenmerk: -	behandeld door: B. Hoeven / A.J. van der Heiden	
bijlagen: 2	telefoon: 06 30 95 18 35	
onderwerp: Winternota GR Avres		

Geachte leden van de raad,

Op 10 december 2020 heeft het dagelijks bestuur van Avres - met in achtneming van de bepalingen van haar financiële verordening - de winternota 2020 in concept vastgesteld. Op basis van de feiten en de inzichten per 1 november 2020 is een schatting van de verwachte financiële uitkomsten over 2020 gemaakt. De winternota geeft hiermee een meer getrouw inzicht in de te verwachtte realisatie over 2020, dan de eerder aan u ter zienswijze aangeboden zomernota. Deze grotere getrouwheid wordt ondermeer veroorzaakt doordat in de winternota de effecten van de septembercirculaire zijn verwerkt en inmiddels ook de definitieve uitkeringsbudgetten BUIG over 2020 bekend zijn geworden. De werkelijke uitkomsten over 2020 zullen uiteindelijk uiteraard in de jaarrekening 2020 worden verwerkt, echter door de septembercirculaire en de bekendmaking van definitieve Rijksbudgetten, in combinatie met doorrekening in relatie tot trendmatige ontwikkelingen, kan worden gesteld dat het beeld dat in deze winternota wordt geschetst realistisch is.
Gelet op de ontwikkelingen rondom Corona is er in de septembercirculaire, bijbehorende bijlagen en relevante Kamerbrieven ook veel aandacht voor de effecten van en financiële compensatie voor de Coronacrisis. Deze effecten en compensatie zijn eveneens verwerkt in de winternota. Deels heeft de financiële compensatie betrekking op 2020 en zal om die reden eveneens zichtbaar worden in het resultaat over 2020; Voor een ander deel betreft de financiële compensatie (de) in het vooruitzicht gestelde vergoedingen voor 2021 met het oog op (extra beleidsinzet voor) de bestrijding van de gevolgen van de Coronacrisis. Dit laatste aspect is eveneens verwerkt in de winternota en leidt tot een herijking van de begroting 2021 van Avres.
In deze aanbiedingsbrief wordt volstaan met een samenvatting uit de winternota. De winternota als zodanig, evenals een kort addendum op het jaarplan, zijn als bijlagen bij deze brief toegevoegd.

Inleiding
De begroting 2021 is opgesteld toen het coronavirus nog nauwelijks in Nederland aanwezig was. Inmiddels ondervindt vrijwel geheel West Europa de tweede/derde golf. De horizon voor het herstel van de samenleving en economie ligt in ieder geval gevoelsmatig ver in de toekomst. Corona raakt ook de bedrijfsvoering en de dienstverlening van Avres. Enerzijds is er bijvoorbeeld minder productieactiviteit vanwege social-distancing en daardoor minder SW-omzet. Anderzijds zijn er meer activiteiten en diensten op het gebied van inkomensondersteuning, preventie en hulp bij schulden en last but not least re-integratie en om- en bijscholing. Vanwege de Corona-uitbraak is herijking van het jaarplan 2021 (zie bijgevoegd addendum hiervoor) en de vastgestelde begroting 2021 noodzakelijk.

Belangrijkste ontwikkelingen in relatie tot het jaarplan en de begroting 2021

1. Kostenneutraliteit gemeenten (gemeentelijke bijdrage blijft gelijk)
De winternota leidt voor 2021 **NIET** tot aanpassing van de reguliere gemeentelijke bijdrage. De gemeentelijke bijdrage die grotendeels de kosten voor de bedrijfsvoering van Avres dekt, blijft ten opzichte van de vastgestelde begroting 2021 ongewijzigd. De kans dat Avres in de loop van 2021 alsnog op dit punt met een verzoek komt is minimaal. Uit de paragraaf weerstandsvermogen blijkt dat eventuele tekorten uit reserves van het weerstandsvermogen worden gedekt.

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat gemeenten met toenemende kosten voor het minimabeleid rekening moeten houden. Avres voert deze regelingen uit en belast de gemeenten voor de verstrekte voorzieningen.

2. Actieplan Corona waaronder het adviespunt zelfstandig financierbaar met extra rijksbijdrage
Het jaarplan en de begroting 2021 vraagt op basis van het gepresenteerde actieplan aanvulling en aanpassing. Het door Avres ontwikkelde “Actieplan Corona; aanpak effecten Werk en Inkomen” met een looptijd van waarschijnlijk twee jaar, kost jaarlijks € 659.000. Het ministerie van SoZaWe heeft in de kamerbrief van 23 september 2020 extra financiële steun toegezegd. Deze steun is waarschijnlijk voor het financieren van het actieplan ruimschoots voldoende. In de decembercirculaire 2020 staat de exacte omvang van deze tijdelijke rijksbijdrage.

Avres spant zich in om de toename van aanvragen voor uitkeringen en schulddienstverlening binnen de begroting op te vangen. Deze verwachting kan vanwege allerlei onzekerheden niet worden gegarandeerd. Voor het borgen van kwaliteit en continuïteit van dienstverlening is eenmalig het budget voor onvoorzien met € 500K verhoogd. De financiering vindt uit het verwachte voordelig resultaat 2020 (punt 4) plaats.

3. Begrotingsresultaat 2021 wordt € 874K nadelig (was € 830K nadelig)

De mutaties van de winternota leiden opgeteld tot een lichte stijging (= 44K) van het verwachte begrotingsresultaat. Hierbij wordt opgemerkt dat het reeds ingeboekte voordeel tussen uitkeringslasten en BUIG financiering van € 750K is geschrapt. Dit uitgangspunt voor de begroting wordt uitsluitend voor 2021 niet toegepast. Een dergelijke taakstelling is gelet op de actuele instabiliteit voor 2021 niet houdbaar. Gebeurtenissen zijn tijdens de Corona nauwelijks beïnvloedbaar en dat geldt ook voor de instroom en uitstroom van uitkeringsontvangers. Met andere woorden: het realiseren van de taakstelling is in 2021 teveel van externe omstandigheden afhankelijk en te speculatief om deze in de begroting op te nemen.

4. **Stevige resultaatsverbetering 2020 zichtbaar**

Uit de winternota blijkt een resultaatsverbetering voor 2020 met € 2.300K. (inclusief reservering voordeel BUIG 2020 van € 576K voor BUIG 2021 € 2.876K) De actuele stand van het verwachte jaarresultaat bedraagt € 1.466K voordelig (was €834K nadelig). De stijging van het verwachte jaarresultaat wordt veroorzaakt door:

1)	Uitvoering Tozo 1,2 en 3	€ 1.000K
2)	Onderbesteding loonkostenbudget als gevolg van vacatureruimte	€ 625K
3)	Extra rijksvergoeding Sw en nieuw beschut op basis van septembercirculaire	€ 225K
4)	Voordelig verschil (inclusief reservering 2021) bij uitkeringslasten en -baten	€ 337K
5)	Uitkeringen ESF gelden 2014-2019	€ 113K

Totaal **€ 2.300K**

Ad 1 Uitvoering Tozo 1,2 en 3
De verwachte vergoeding voor het uitvoeren van Tozo 1, 2 en 3 bedraagt op basis van het aantal Tozo aanvragen en aanvragen bedrijfskapitaal € 1.170K. De extra gemaakte kosten *aan derden* voor 2020 en 2021 (onder andere accountantskosten) bedragen € 170K. Zodoende bedraagt de resultaatsverbetering in de administratie van Avres € 1.000K.

Bij het vaststellen van de hoogte van de uitvoeringskosten is het Rijk uitgegaan van een vaste normvergoeding die voor alle gemeenten gelijk was. Omdat Avres al voortijdig een mogelijk beroep op dienstverlening en ondersteuning voor de nieuwe doelgroep zelfstandigen zag aankomen, heeft zij pro-actief kunnen reageren; al enige tijd vóórdat de ondersteuningsmaatregel voor zelfstandigen daadwerkelijk van kracht werd, dacht Avres na over het zo effectief en efficiënt mogelijk inrichten van de werkprocessen en procedures. Zo kon bijvoorbeeld de rechtmatigheidstoets direct aan de voorkant worden uitgevoerd en was het niet noodzakelijk - zoals in het merendeel van de gemeenten - om eerst een voorschot te verstrekken en vervolgens (nogmaals) de aanvraag (opnieuw) te beoordelen. Dit was prettig voor de zelfstandig ondernemer, omdat deze zeer snel wist wat zijn rechten waren. Bovendien ontstond op deze wijze geen stuw in de afhandeling van aanvragen, waardoor de beschikbare capaciteit de hausse aan aanvragen en de tijdige afhandeling daarvan goed kon handelen. Om te waarborgen dat zelfstandigen tijdig over financiële ondersteuning konden beschikken hoefde Avres hierdoor slechts nauwelijks/in beperkte mate externe formatiecapaciteit in te zetten.

Daar kwam bij dat Avres - ook in tegenstelling tot het merendeel van vele andere gemeenten/organisaties - in het verleden al had besloten om de specialistische kennis/deskundigheid en uitvoering met betrekking tot de bijstandsverlening aan zelfstandigen in eigen huis te houden en dit niet uit te besteden aan een grote centrumgemeente. De aanwezigheid van deze kennis/deskundigheid kon direct worden ingezet bij de effectieve en efficiënte inrichting van de werkprocessen en procedures. Ook kon hierdoor direct intern kennisoverdracht plaatsvinden aan medewerkers, die minder of nog geen kennis hadden over de uitvoering van bijstandsverlening aan zelfstandigen. Kortom: Avres was bij de uitvoering van deze nieuwe regeling niet afhankelijk van derden en kon zelf grotendeels de uitvoering ter hand nemen. Ook dit voorkwam de noodzaak om veel externe formatiecapaciteit in te huren.
Omdat door de intelligente lockdown binnen Avres bepaalde werkzaamheden wegvielen, dan wel werden verminderd, kon ook intern formatiecapaciteit worden vrijgemaakt om de Tozo-regeling effectief, efficiënt, rechtmatig en snel uit te kunnen voeren. Bovendien is er gedurende deze periode door de betreffende medewerkers heel veel overwerk verricht.
In de hoogte van de vaste normbedragen van het Rijk is uitdrukkelijk rekening gehouden met de noodzaak van de (tijdelijke) inhuur van extern personeel, evenals het beroep op externe kennis en deskundigheid omdat die in veel gemeenten niet aanwezig was. Dit heeft Avres slechts in beperkte mate hoeven doen, omdat zij met bestaande formatie de Tozo op efficiente wijze heeft kunnen uitvoeren.

Overigens bevat het normbedrag van het Rijk ook nog een component voor de uitvoering van de Tozo op een later moment. De finale vaststelling van de rechtmatige verstrekking kan eerst in 2021 of 2022 plaatsvinden op het moment dat de zelfstandig ondernemer zijn of haar jaarstukken gereed heeft. Dit betekent dat alle aanvragen Tozo in 2021 en/of 2022 nogmaals een toets moeten ondergaan. Dit zal ongetwijfeld leiden tot terugvorderingen op grond hiervan. Daarnaast zullen de verplichte terugvorderingen plaatsvinden op de verstrek-

te leningen bedrijfskapitaal vanaf 2021. Het normbedrag omvat hiervoor derhalve ook voor Avres een gedeelte.

Ad 2 Resultaatsverbetering door met name het niet invullen van vacatures
Op dit onderdeel wordt een voordeel van € 625K gerapporteerd. Het voordeel houdt voornamelijk verband met de werving voor en/of het (tijdelijk) niet invullen van vacatureruimte (directeur, hoofd afdeling werk, directiesecretaris en bestuurssecretariaat). Ook de werving voor diverse andere functies heeft als gevolg van Corona vertraging opgelopen. Zodoende ontstond in 2020 een incidenteel voordeel van € 625K.
Voor 2021 is het benodigde salarisbudget mede vanwege het opnieuw indelen van de voormalige afdeling Werk en op basis van de loonindex van de septembercirculaire 2020 nog eens doorgerekend.

5 Weerstandsratio zakt ondanks stevige resultaatsverbetering 2020

Dankzij de resultaatsverbetering neemt het beschikbare weerstandsvermogen toe en dat is nodig omdat als gevolg van Corona ook de risico's/onzekerheden toenemen en daarmee het benodigde weerstandsvermogen. Vanwege een hogere toename van de risico's zakt de weerstandsratio van 129% naar 116%. Bij een dekkingsgraad van 116% zijn alle risico's afgedekt en bedraagt de marge 16%. De genormeerde en gewenste marge is respectievelijk 40% en 100%. Het weerstandsvermogen is van Avres is gelet op de omstandigheden en de ramingen voor 2021 voldoende robuust.

Vervolgproces

Met deze winternota wordt invulling gegeven aan het aspect tussentijdse (jaarlijkse) bestuurlijke informatievoorziening. De winternota leidt evenwel ook tot een begrotingswijziging 2021 voor Avres, welke zienswijzeplichtig is bij de raden van de deelnemende gemeenten.
Ik verzoek u met het oog op het doorlopen van de zienswijzeprocedure deze brief en de winternota/het addendum in behandeling te nemen en te agenderen voor de vergadering van uw raad. Met het oog op het definitief vaststellen van de winternota en de bijbehorende begrotingswijziging door het algemeen bestuur van Avres, welke is voorzien in de vergadering van het AB van 14 april 2021, ontvangt het dagelijks bestuur van Avres graag de zienswijze van uw raad uiterlijk op 8 maart 2021 a.s..

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

Namens het dagelijks bestuur van Avres,

Bert Hoeven,
Beleidsadviseur Avres,

Bijlagen (2):

- Winternota Avres
- Addendum jaarplan